

Gréckokatolícku teologickú fakultu v Prešove prijali medzi cirkevné fakulty

Prešovský arcibiskup a metropolita Mons. Ján Babjak SJ, spolu s pomocným prešovským biskupom Mons. Milanom Lachom SJ a kňazmi pedagógmi, v spoločenstve ostatných pedagogických a nepedagogických zamestnancov Gréckokatolíckej teologickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove (GTF PU), slávil v stredu 7. januára vo fakultnej Kaplnke bl. biskupa Pavla Petra Gojdiča archijerejskú svätú liturgiu, pri ktorej slávnostne zverejnil tri dekréty Kongregácie pre katolícku výchovu (semináre a študijné inštitúty) v Ríme. Sú podpísané prefektom uvedenej kongregácie kardinálom Zenonom Grocholewským, s dátumom 28. októbra 2014.

Prvým dekrétom kongregácia vyhlasuje GTF PU v Prešove zároveň za cirkevnú teologickú fakultu, ktorá sa tak stáva jednou z teologických fakúlt na svete, ktoré spadajú pod túto kongregáciu. Nadalej však zostáva súčasťou Prešovskej univerzity podľa platných zákonov Slovenskej republiky. Zároveň v ňom kongregácia vymenovala prešovského arcibiskupa a metropolitu Mons. Jána Babjaka SJ za jej veľkého kancelára so všetkými právami. Dekrét hovorí o tom, že kongregácia konala na základe žiadosti prešovského arcibiskupa a metropolitu a po dôkladnom preskúmaní všetkých náležitostí zistila, že GTF PU v Prešove spĺňa všetky náročné kritériá, aby mohla byť cirkevnou fakultou.

Druhým dekrétom kongregácia po cirkevnej línii vymenovala Mons. prof. Petra Šturáka, ktorý je dekanom fakulty, oficiálne za prvého dekana cirkevnej fakulty. Z tohto dôvodu, na základe ustanovení Cirkvi, dekan pred vladykom Jánom Babjakom SJ verejne na konci liturgickej slávnosti vyznal Vyznanie viery.

Tretím dekrétom kongregácia podľa ustanovení pre cirkevné fakulty vymenovala vyžadovaných 12 stabilných vysokoškolských pedagógov cirkevnej Gréckokatolíckej teologickej fakulty, ktorá je súčasťou Prešovskej univerzity v Prešove. Ide o nasledujúcich pedagógov: Mons. Peter Šturák, Vojtech Boháč, Pavol Dancák, Marek Petro, František Čitbaj, Michal Hospodár, Marcel Mojzeš, Štefan Paločko, Mons. Ľubomír Petřík, Mária Kardis, Peter Tirpák a Gabriel Paľa. Pedagogický kolektív, samozrejme, tvoria aj ďalší stabilní vysokoškolskí pedagógovia. Všetkých pedagógov spolu je 21. Všetci sú s PhD., z toho sú traja profesori a jedenásti docenti. Fakulta má troch prodekanov, ktorými sú Jaroslav Coranič, Gabriel Paľa a Marek Petro. Študuje na nej takmer 600 študentov v desiatich študijných programoch, z ktorých je 5 študijných programov bakalárskych (prvý stupeň vysokoškolského štúdia): Animácia voľnočasových aktivít, Religionistika, Multikultúrne európske štúdiá, Katechetika a Učiteľstvo náboženskej výchovy v kombinácii, 3 magisterské (druhý stupeň): Katolícka teológia, Probačná a mediačná práca a Religionistika a 2 doktorandské (tretí stupeň): Katolícka teológia a Religionistika. Fakulta má zároveň práva na habilitačné konanie a vymenovanie konanie na profesora v Katolíckej teológii a v Religionistike.

Veľký kancelár fakulty, prešovský arcibiskup a metropolita Mons. Ján Babjak SJ, v homílii povedal: „Rím nás uznal za hodných byť katolíckou teologickou fakultou. Som na vás, milí pedagógovia, hrdý, že pod taktovkou otca dekana prinášate plody. Verím, že to potvrdí aj akreditačná komisia.“ Povzbudil pedagógov, aby ich pedagogická a vedecká práca aj naďalej bavila, aby sa stávali uznávanými kapacitami vo svojich odboroch, aby sa vo svojom odbore naďalej vzdelávali, študovali, učili sa ďalšie jazyky, stále viac sa aktívne zúčastňovali zahraničných konferencií a aby pokračovali v publikovaní kvalitných vedeckých prác a túto činnosť stále viac rozvíjali. Vo vzťahu k študentom majú byť nároční, ale musia mať aj srdce a pochopenie. „Študentov musíte tak zaujať, aby potom prinášali kvalitné výsledky. Nech tento nový kalendárny rok, ale predovšetkým povýšenie, ktorého sa dostalo našej fakulte z Ríma, je pre vás silnou motiváciou ísť dopredu“, povedal vladyka Ján.

Na konci veľkému kancelárovi poďakoval dekan fakulty Peter Šturák, ktorý zdôraznil, že fakulta chce nielen vzdelávať, ale aj vychovávať, že v centre jej pôsobenia má byť študent

a že jej pedagógovia sa majú a chcú neustále formovať a vzdelávať. Pripomenul tiež dve srdcia fakulty – intelektuálne, ktorým je bohatá knižnica, a duchovné, ktorým je kaplnka. Nakoniec v mene všetkých prítomných zablahoželan vladykovi Jánovi k 12. výročiu biskupskej vysviacky, ktorú prijal 6. januára 2003 v Bazilike sv. Petra v Ríme z rúk sv. Jána Pavla II.

GTF PU v Prešove je historicky najstaršou z fakúlt Prešovskej univerzity, pretože je pokračovateľkou Teologickej akadémie, ktorú v roku 1880 založil gréckokatolícky prešovský biskup ThDr. Mikuláš Tóth, a ktorej činnosť bola ukončená pri násilnej likvidácii Gréckokatolíckej cirkvi v Československu v roku 1950. Štúdium katolíckej teológie sa v Prešove obnovilo až v roku 1990, keď bola fakulta zaradená do zväzku Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. 1. januára 1997 bola zriadená Prešovská univerzita v Prešove, ktorej súčasťou sa stala aj Gréckokatolícka bohoslovecká fakulta, ktorá od 1. septembra 2005 nesie názov Gréckokatolícka teologická fakulta.

Osobitnou úlohou fakulty je predovšetkým starať sa o vedeckú a teologickú prípravu tých, ktorí smerujú ku kňazstvu alebo sa pripravujú na rozličné cirkevné i spoločenské služby. V tom zmysle poskytuje vysokoškolské vzdelanie v akreditovaných študijných programoch vo všetkých troch stupňoch vysokoškolského vzdelávania.

Základnou organizačnou zložkou fakulty sú štyri katedry: Katedra filozofie a religionistiky, Katedra systematickej teológie, Katedra historických vied a Katedra aplikovanej edukológie.

Fakulta rozvíja bohatú spoluprácu s domácimi a zahraničnými vzdelávacími inštitúciami, organizuje hodnotné domáce a medzinárodné vedecké podujatia. Jej pedagógovia sú aktívni v riešení vedeckých projektov a v publikačnej činnosti, čo fakultu radí medzi teologickými fakultami na Slovensku a medzi fakultami Prešovskej univerzity na popredné miesta.

Uznanie zo strany Kongregácie pre katolícku výchovu všetkých pracovníkov GTF PU zaväzuje pokračovať a napredovať na vytýčenej ceste kvality pre dobro študentov, Cirkvi a spoločnosti.

Lubomír Petřík